

Този текст служи само за информационни цели и няма правно действие. Институциите на Съюза не носят отговорност за неговото съдържание. Автентичните версии на съответните актове, включително техните преамбюли, са версиите, публикувани в Официален вестник на Европейския съюз и налични в EUR-Lex. Тези официални текстове са пряко достъпни чрез връзките, публикувани в настоящия документ

► **V**

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2022/1369 НА СЪВЕТА

от 5 август 2022 година

относно координирани мерки за намаляване на търсенето на газ

(ОВ L 206, 8.8.2022 г., стр. 1)

Изменен със:

Официален вестник

№ страница дата

► **M1** Регламент (ЕС) 2023/706 на Съвета от 30 март 2023 година

L 93 1 31.3.2023 г.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2022/1369 НА СЪВЕТА

от 5 август 2022 година

относно координирани мерки за намаляване на търсенето на газ

*Член 1***Предмет и обхват**

С настоящия регламент се установяват правила за справяне със ситуация на сериозни затруднения в областта на доставките на газ, с цел да се гарантира сигурността на доставките на газ в Съюза, в дух на солидарност. Тези правила включват подобрена координация, наблюдение и докладване относно националните мерки за намаляване на търсенето на газ и възможността Съветът да обяви, въз основа на предложение от Комисията, състояние на тревога в Съюза под формата на специфично за Съюза ниво на опасност, с което се задейства задължение за задължително намаляване на търсенето в целия Съюз.

*Член 2***Определения**

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „компетентен орган“ означава определен от държава членка национален правителствен орган или национален регулаторен орган, който осигурява изпълнението на мерките, предвидени в Регламент (ЕС) 2017/1938;
- 2) „състояние на тревога в Съюза“ означава специфично за Съюза ниво на опасност, което води до задължително намаляване на търсенето и което не е свързано с никое от нивата на опасност съгласно член 11, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/1938;
- 3) „потребление на газ“ означава цялостното доставяне на природен газ за дейностите на територията на дадена държава членка, включително крайното потребление на домакинствата, промишлеността и производството на електроенергия, но като се изключва, наред с другото, газът, използван за запълване на капацитета за съхранение, в съответствие с определението за „доставяне, преобразуване и потребление на газ“, използвано от Комисията (Евростат);
- 4) „суровина“ означава неенергийна употреба на природния газ, както е посочено в изчисленията за енергийните баланси на Комисията (Евростат);

- 5) „референтно потребление на газ“ означава обемът на средното потребление на газ на дадена държава членка през референтния период; за държавите членки, в които потреблението на газ се е увеличило най-малко с 8 % в периода от 1 април 2021 г. до 31 март 2022 г. в сравнение със средното потребление на газ по време на референтния период, „референтно потребление на газ“ означава единствено обемът на потребление на газ в периода от 1 април 2021 г. до 31 март 2022 г.;
- 6) „референтен период“ означава периодът от 1 април 2017 г. до 31 март 2022 г.;

▼B

- 7) „междинна цел“ означава междинната цел, посочена в приложение Ia към Регламент (ЕС) 2017/1938.

▼M1*Член 3***Доброволно намаляване на търсенето**

Държавите членки полагат всички възможни усилия, за да намалят потреблението си на газ в периода от 1 април 2023 г. до 31 март 2024 г. най-малко с 15 % в сравнение със средното си потребление на газ в периода от 1 април 2017 г. до 31 март 2022 г. („доброволно намаляване на търсенето“). Членове 6, 7 и 8 се прилагат за тези мерки за доброволно намаляване на търсенето.

▼B*Член 4***Обявяване на състояние на тревога в Съюза от страна на Съвета**

1. Съветът, въз основа на предложение от Комисията, чрез решение за изпълнение, може да обяви състояние на тревога в Съюза.
2. Комисията представя предложението за такава тревога в Съюза когато счете, че съществува значителен риск от сериозен недостиг на доставки на газ или когато има извънредно голямо търсене на газ, така че мерките по член 3 не са достатъчни и това води до значително влошаване на доставките на газ в Съюза, но когато пазарът е в състояние да се справи с прекъсването без да е необходимо да се прибягва до непазарни мерки.
3. Комисията също представя предложение до Съвета за обявяване на състояние на тревога в Съюза, в случаите, когато пет или повече компетентни органа, които са обявили тревога на национално равнище съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2017/1938, поискат това.
4. Съветът, като действа с квалифицирано мнозинство, може да измени предложението на Комисията.
5. Преди да представи предложение до Съвета за обявяване на състояние на тревога в Съюза, Комисията се консултира със съответните рискови групи, посочени в приложение I към Регламент (ЕС) 2017/1938 („рискови групи“), и с Координационната група по природния газ (КГПГ), създадена с член 4 от посочения регламент.
6. Въз основа на предложение на Комисията Съветът може, чрез решение за изпълнение, да обяви край на състоянието на тревога в Съюза и на задълженията по член 5. Комисията представя на Съвета предложението за такова решение за изпълнение, когато тя счете, след оценка, че основанието за тревога в Съюза вече не оправдава поддържането на състояние на тревога, и след консултация със съответните рискови групи и КГПГ.

▼B*Член 5***Задължително намаляване на търсенето в случай на състояние на тревога в Съюза**

1. Когато Съветът обяви състояние на тревога в Съюза, всяка държава членка намалява своето потребление на газ в съответствие с параграф 2 („задължително намаляване на търсенето“).

▼M1

2. За целите на задължителното намаляване на търсенето, докато е обявена тревога в Съюза, потреблението на газ във всяка държава членка в периода от 1 април 2023 г. до 31 март 2024 г. („периода на намаляване“) трябва да е с 15 % по-ниско в сравнение с референтното ѝ потребление на газ. Всяко намаляване на търсенето, постигнато от държавите членки по време на периода преди обявяването на тревога в Съюза, се взема предвид за целите на задължителното намаляване на търсенето.

▼B

3. Държава членка, чиято електроенергийна система е синхронизирана само с електроенергийната система на трета държава, е освободена от прилагането на параграф 2, в случай че е десинхронизирана от системата на тази трета държава, докато от тази държава членка се изисква да предоставя на оператора на електропреносната система услуги на изолираната електроенергийна система или други услуги, за да се гарантира безопасната и надеждна експлоатация на електроенергийната система.

4. Държава членка се освобождава от прилагането на параграф 2, докато посочената държава членка не е пряко свързана с взаимосвързаната газопреносна система на която и да е друга държава членка.

5. Дадена държава членка може да ограничи референтното потребление на газ, използвано за изчисляване на целта за задължително намаляване на търсенето съгласно параграф 2, с обема газ, равен на разликата между своята междинна цел за 1 август 2022 г. и действителния обем на съхранявания газ на 1 август 2022 г., ако тя изпълнява междинната цел към тази дата.

6. Дадена държава членка може да ограничи референтното потребление на газ, използвано за изчисляване на целта за задължително намаляване на търсенето съгласно параграф 2, с обема газ по време на референтния период, използван като суровина.

▼M1

ба. Дадена държава членка може да коригира референтното потребление на газ, използвано за изчисляване на задължителната цел за намаляване на търсенето съгласно параграф 2, с обема на увеличеното потребление на газ в резултат на преминаването от въглища към газ, използван за централно отопление, ако това увеличение е най-малко 8 % в периода от 1 август 2023 г. до 31 март 2024 г. в сравнение със средното потребление на газ през референтния период и доколкото това увеличение се дължи пряко на преминаването.

▼B

7. Дадена държава членка може да ограничи задължителното намаляване на търсенето с 8 процентни пункта, при условие че докаже, че свързаността ѝ с други държави членки, измерена в чист капацитет за технически износ в сравнение с годишното ѝ потребление на газ през 2021 г. е под 50 % и че капацитетът по междусистемните връзки с другите държави членки реално е бил използван за транспортирането на газ на равнище от най-малко 90% в продължение на поне един месец преди нотифицирането на дерогацията, освен ако държавата членка може да покаже, че е нямало търсене и капацитетът е бил максимизиран и че нейните национални съоръжения за втечен природен газ са търговски и технически готови да пренасочат газ към други държави членки до обемите, изисквани от пазара.

8. Дадена държава членка, която е изправена пред криза в електроснабдяването, може временно да ограничи задължителното намаляване на търсенето съгласно параграф 2 до равнището, необходимо за смекчаване на риска за електроснабдяването, ако не съществуват други икономически алтернативи, които да заменят газа, необходим за производството на електроенергия, без сериозно да се застраши сигурността на доставките. В такъв случай държавата членка нотифицира причините за ограничението и предоставя достатъчно доказателства за извънредните обстоятелства, които оправдават ограничението. Ако е необходимо, държавата членка актуализира плана за готовност за справяне с рисковете съгласно член 10 от Регламент (ЕС) 2019/941.

9. Държавата членка нотифицира Комисията за решението си да ограничи задължителното намаляване на търсенето съгласно параграфи 5, 6, 7 и 8 и представя необходимите доказателства, че са спазени условията за ограничаване на задължителното намаляване на търсенето. Нотификацията във връзка с параграфи 5, 6 и 7 може да бъде направена още след влизането в сила на настоящия регламент и не може да бъде направена по-късно от две седмици след обявяването на състояние на тревога в Съюза. Нотификацията във връзка с параграф 8 може да бъде направена не по-късно от две седмици след като е възникнало положението на криза в електроснабдяването, посочено в същия параграф. Държавата членка също така уведомява рисковите групи и КППГ за намерението си.

10. Въз основа на нотификацията и след консултиране с рисковите групи и с КППГ Комисията прави оценка дали са изпълнени условията за ограничение съгласно параграфи 5, 6, 7 и 8. В случай че Комисията установи, че дадено ограничение не е оправдано, тя приема становище, в което се посочват причините, поради които държавата членка следва да премахне или измени ограничението на задължителното намаляване на търсенето. Това становище се приема не по-късно от 30 работни дни след пълната нотификация съгласно параграф 9.

11. В случаите, когато условията за ограничение на задължителното намаляване на търсенето съгласно параграфи 5, 6, 7 и 8 вече не са изпълнени, държавата членка прилага задължителната цел за намаляване на търсенето съгласно параграф 2.

12. Комисията постоянно наблюдава дали са изпълнени условията за ограничение на задължителното намаляване на търсенето съгласно параграфи 5, 6, 7 и 8.

▼B

13. Членове 6, 7 и 8 се прилагат за мерките за задължително намаляване на търсенето, без да се засягат съществуващите дългосрочни договори.

*Член 6***Мерки за постигане на намаляване на търсенето**

1. Държавите членки са свободни да избират подходящите мерки за намаляване на търсенето. Мерките, посочени в членове 3 и 5, са ясно дефинирани, прозрачни, пропорционални, недискриминационни и проверими. При избора на мерките държавите членки вземат под внимание принципите, залегнали в Регламент (ЕС) 2017/1938. Мерките по-специално трябва:

- а) да не нарушават ненужно конкуренцията или правилното функциониране на вътрешния пазар на газ;
- б) да не застрашават сигурността на доставките на газ на други държави членки или на Съюза;
- в) да са в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) 2017/1938 по отношение на защитените клиенти.

2. Когато предприемат мерки за намаляване на търсенето, държавите членки предвиждат да отдадат приоритет на мерките, които засягат клиентите, различни от защитените клиенти съгласно определението в член 2, точка 5 от Регламент (ЕС) 2017/1938, като могат също така да изключват тези клиенти от такива мерки въз основа на обективни и прозрачни критерии, които отчитат тяхното икономическо значение, както и, наред с другото, следните елементи:

- а) въздействието на прекъсването върху веригите на доставка, които са от критично значение за обществото;
- б) възможните отрицателни въздействия в други държави членки, по-специално върху веригите на доставка за секторите надолу по веригата, които са от критично значение за обществото;
- в) потенциалните дълготрайни щети за промишлени съоръжения;
- г) възможностите за намаляване на потреблението и заместване на продуктите в Съюза.

3. При вземането на решение относно мерките за намаляване на търсенето държавите членки разглеждат мерки за намаляване на потреблението на газ в електроенергийния сектор, мерки за насърчаване на преминаването към други горива в промишлеността, национални кампании за повишаване на осведомеността и целенасочени задължения за намаляване на отоплението и охлаждането, за насърчаване на преминаването към други горива и намаляване на потреблението в промишлеността.

▼B*Член 7***Координиране на мерките за намаляване на търсенето**

1. За да се осигури подходящо координиране на мерките за доброволно и задължително намаляване на търсенето съгласно член 3 и член 5, държавите членки си сътрудничат в рамките на всяка от съответните рискови групи.
2. Компетентният орган на всяка държава членка актуализира своя национален план за действие при извънредни ситуации, изготвен съгласно член 8 от Регламент (ЕС) 2017/1938, най-късно до 31 октомври 2022 г., за да отрази мерките за доброволното намаляване на търсенето. Всяка държава членка също така актуализира своя национален план за действие при извънредни ситуации, ако е необходимо, в случай на обявяване на състояние на тревога в Съюза съгласно член 4 от настоящия регламент. Член 8, параграфи 6 – 10 от Регламент (ЕС) 2017/1938 не се прилагат за актуализациите на националните планове за действие при извънредни ситуации, съставени съгласно настоящия параграф.
3. Държавите членки се консултират с Комисията и със съответните рискови групи преди да приемат преразгледаните планове за действие при извънредни ситуации. Комисията може да свиква заседания на рисковите групи и КППГ, като взема под внимание становищата, изразени от държавите членки в този контекст, с цел обсъждане на въпроси, свързани с националните мерки за намаляване на търсенето.

*Член 8***Наблюдение и прилагане****▼M1**

1. Компетентният орган на всяка държава членка наблюдава прилагането на мерките за намаляване на търсенето на нейната територия. Държавите членки докладват на Комисията информация за своето потребление на газ (в тераджаули, TJ) най-малко на всеки два месеца и не по-късно от 15-то число на следващия месец. Ако е обявена тревога в Съюза, в съответствие с член 4, параграф 1, информацията се подава ежемесечно.

Държавите членки могат да включват в своите доклади разбивка за потреблението на газ по сектори, включително потреблението на газ за следните сектори:

- а) вложен газ за производство на електрическа и топлинна енергия;
- б) потребление на газ в промишлеността;
- в) потребление на газ в домакинствата и в сектора на услугите.

За целите на настоящия параграф се прилагат определенията и статистическите конвенции, установени с Регламент (ЕО) № 1099/2008 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾.

КППГ подпомага Комисията при наблюдението на доброволното и задължителното намаляване на търсенето.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 1099/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 г. относно статистиката за енергийния сектор (ОВ L 304, 14.11.2008 г., стр. 1).

▼B

2. Когато въз основа на докладваните данни за намаляването на търсенето Комисията установи, че има риск дадена държава членка да не може да изпълни задължението за задължително намаляване на търсенето съгласно член 5, Комисията изисква от държавата членка да представи план, определящ стратегия за ефективно постигане на задължението за намаляване на търсенето. Комисията също така изисква от държава членка, която е поискала мярка за солидарност съгласно член 13 от Регламент (ЕС) 2017/1938, да представи план, определящ стратегията за постигане на евентуално допълнително намаляване на търсенето на газ, в съответствие с член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/1938. И в двата случая Комисията приема становище с коментари и предложения по представените планове и информира Съвета за своето становище. Въпросната държава членка взема надлежно предвид становището на Комисията.

3. Комисията информира редовно Европейския парламент и Съвета за изпълнението на настоящия регламент.

*Член 9***Преглед**

До ►**M1** 1 март 2024 г. ◀ Комисията извършва преглед на настоящия регламент с оглед на общото състояние на доставките на газ за Съюза и представя на Съвета доклад относно основните констатации от този преглед. Въз основа на този доклад Комисията може по-специално да предложи да се продължи срока на прилагане на настоящия регламент.

*Член 10***Влизане в сила и прилагане**

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

▼M1

Прилага се до 31 март 2024 г.

▼B

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.